

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 25. februára 2010*

Vo veci C-209/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Korkein hallinto-oikeus (Fínsko) z 8. júna 2009 a doručený Súdnemu dvoru 10. júna 2009, ktorý súvisí s konaním začatým na návrh:

Lahti Energia Oy,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory C. Toader (spravodajkyňa), sudcovia C. W. A. Timmermans a K. Schiemann,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: R. Grass,

* Jazyk konania: fínčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Lahti Energia Oy, v zastúpení: J. Savelainen, generálna riaditeľka,
- Salpausselän luonnonystävät ry, v zastúpení: M. Vikberg, riaditeľ,
- fínska vláda, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca,
- belgická vláda, v zastúpení: T. Materne a L. Van den Broeck, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a B. Klein, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: E. Riedl, splnomocnený zástupca,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: I. Koskinen a A. Marghelis, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/76/ES zo 4. decembra 2000 o spaľovaní odpadov (Ú. v. ES L 332, s. 91; Mim. vyd. 15/005, s. 353).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Lahti Energia Oy (ďalej len „Lahti Energia“), spoločnosťou, ktorú vlastní mesto Lahti, a Itä-Suomen ympäristölupavirasto (Úrad pre životné prostredie východného Fínska, ďalej len „ympäristölupavirasto“) týkajúceho sa podriadenia komplexu plynového generátora a elektrárne požiadavkám smernice 2000/76.

Právny rámec

Smernica 2000/76

3 Odôvodnenia č. 5 a 27 smernice 2000/76 uvádzajú:

„(5) V súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality stanovenými v článku 5 zmluvy je potrebné konať na úrovni Spoločenstva. Základňu pre ďalší postup vytvára zásada prijímania preventívnych bezpečnostných opatrení. Táto smernica sa obmedzuje na minimálne požiadavky na spaľovne a na zariadenia na spoluspaľovanie.

...

(27) Nemalo by sa dovoliť, aby spoluspaľovanie odpadov v zariadeniach, ktoré neboli prvotne určené na spaľovanie odpadov, spôsobovalo vyššie emisie znečisťujúcich látok v tej časti objemu spalín, ktorá vzniká pri takomto spoluspaľovaní, než sú emisie povolené pre zariadenia určené iba na spaľovanie, a z toho dôvodu by pre toto spoluspaľovanie mali platiť vhodné obmedzenia.“

4 Podľa článku 3 tejto smernice:

„Pre účely tejto smernice:

1. „odpad“ znamená akýkoľvek tuhý alebo kvapalný odpad definovaný v článku 1 písm. a) smernice 75/442/EHS [Rady z 15. júla 1975 o odpadoch (Ú. v. ES L 194, s. 39; Mim. vyd. 15/001, s. 23)];

...

4. „spaľovňa odpadov“ znamená akúkoľvek stálu alebo mobilnú technickú jednotku a zariadenie určené pre tepelné spracovanie odpadov so zužitkovaním vznikajúceho spaľovacieho tepla alebo bez neho. Sem patrí spaľovanie oxidáciou odpadov, ako aj ostatné procesy tepelného spracovania ako sú pyrolytické, splyňovacie alebo plazmové procesy, pokiaľ sa látky vznikajúce pri spracovaní následne spaľujú.

Táto definícia sa vzťahuje na areál a celú spaľovňu vrátane všetkých spaľovacích liniek, príjmu a skladovania odpadov, interných zariadení na predúpravu, systémov dodávky odpadov, paliva a vzduchu, kotla, zariadení na úpravu a čistenie spalín, zariadení pre spracovanie alebo skladovanie rezíduí a odpadových vôd v areáli, komínov, zariadení a systémov pre riadenie spaľovacích operácií, záznamov a monitorovania podmienok spaľovania;

5. ‚zariadenie na spoluspaľovanie odpadov‘ znamená akékoľvek stále alebo mobilné zariadenie, ktorého hlavným účelom je výroba energie alebo materiálnych výrobkov a:

- ktoré využíva odpady ako základné alebo prídavné palivo; alebo

- v ktorom sa odpady tepelne spracovávajú s cieľom zneškodnenia.

Ak spoluspaľovanie prebieha takým spôsobom, že hlavným účelom zariadenia nie je výroba energie alebo materiálnych výrobkov, ale skôr tepelné spracovanie odpadov, zariadenie sa považuje za spaľovňu v zmysle odseku 4.

Táto definícia sa týka areálu a celého zariadenia vrátane všetkých liniek pre spoluspaľovanie, príjmu a skladovania odpadov, interných zariadení na predúpravu odpadu, systémov dodávky odpadov, paliva a vzduchu, kotla, zariadení na úpravu a čistenie spalín, interných zariadení na úpravu alebo skladovanie zvyškov a odpadových vôd, komínov, zariadení a systémov pre riadenie spaľovacích operácií, záznam a monitorovanie podmienok spaľovania;

...

12. „povolenie“ znamená písomné rozhodnutie (alebo niekoľko takých rozhodnutí), vydané príslušným orgánom, ktorým sa udeľuje oprávnenie prevádzkovať zariadenie za určitých podmienok, ktoré zaručujú, že zariadenie spĺňa všetky požiadavky tejto smernice. Jedno povolenie sa môže týkať jedného alebo viacerých zariadení alebo častí zariadenia v tom istom areáli, ktoré prevádzkuje ten istý prevádzkovateľ;

13. „zvyšok“ znamená akúkoľvek kvapalnú alebo tuhú látku (vrátane spodného popola a trosky z pecí, popolčeka a kotlového prachu, tuhých produktov reakcií počas úpravy a čistenia plynov, splaškových kalov zo spracovania odpadových vôd, opotrebovaných katalyzátorov a opotrebovaného aktívneho uhlia) definovanú ako odpad v článku 1 písm. a) smernice 75/442/EHS, ktorá vzniká v priebehu spaľovacieho alebo kombinovaného spaľovacieho procesu, procesu úpravy a čistenia spalín alebo odpadových vôd alebo iných procesov vnútri spaľovne alebo zariadenia na spoluspaľovanie.“

5 Článok 7 smernice 2000/76 s názvom „Limitné hodnoty emisií do ovzdušia“ stanovuje:

„1. Spaľovne musia byť navrhnuté, vybavené, vybudované a prevádzkované takým spôsobom, aby sa neprekračovali limitné hodnoty emisií v spalínach stanovené v prílohe V.

2. Zariadenia na spoluspaľovanie musia byť navrhnuté, vybavené, vybudované a prevádzkované takým spôsobom, aby sa neprekračovali limitné hodnoty emisií v spalínach určené podľa prílohy II alebo stanovené v nej.

...“

Smernica 2006/12/ES

- 6 Podľa článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch (Ú. v. EÚ L 114, s. 9), ktorá v záujme jasnosti a racionality kodifikuje smernicu 75/442, „odpad“ je „akákoľvek látka alebo predmet v kategórii ustanovenej v prílohe I, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa zbaviť alebo je povinný sa zbaviť“.

Konanie vo veci samej a prejudiciálne konanie vo veci C-317/07

- 7 Lahti Energia požiadala ympäristölupavirasto o environmentálne povolenie na prevádzkovanie svojho plynového generátora a elektrárne. Toto povolenie sa týkalo komplexu pozostávajúceho z dvoch samostatných zariadení nachádzajúcich sa v rovnakom areáli, ktorými sú generátor produkujúci plyn z odpadu a elektráreň, ktorá vo svojom parnom kotle mala spaľovať vyčistený plyn vyrobený v plynovom generátore.
- 8 Ympäristölupavirasto vydal pre Lahti Energia dočasné environmentálne povolenie, v ktorom stanovil podmienky, za ktorých bolo udelené. Usúdil, že plynový generátor produkujúci plyn a elektráreň, ktorá tento plyn spaľuje, spolu vytvárajú zariadenie na spoluspaľovanie odpadov v zmysle smernice 2000/76.

- 9 Lahti Energia proti tomuto rozhodnutiu podala žalobu na Vaasan hallinto-oikeus (správny súd vo Vaasa), požadujúc, aby bolo určené, že spaľovanie plynu, ktorý bol vyčistený a rafinovaný v oddelenom zariadení na výroby plynu v hlavnom kotle, sa nepovažuje za spoluspaľovanie odpadov v zmysle smernice 2000/76.
- 10 Vaasan hallinto-oikeus túto žalobu zamietol. Usúdil najmä, že dosiahnutie cieľov sledovaných smernicou 2000/76 by mohlo byť takýmto reštriktívnym výkladom rozsahu jej pôsobnosti, podľa ktorého by sa jej požiadavky neuplatňovali na spaľovanie predupraveného odpadu, ohrozené. Tento súd tiež dospel k záveru, že ako samostatná funkčná jednotka sa plynový generátor nemá považovať za spaľovňu odpadov v zmysle smernice 2000/76, pretože splyňovací proces je tepelné spracovanie, a aby zariadenie mohlo byť spaľovňou odpadu, musela by v ňom existovať linka určená na spaľovanie.
- 11 Vaasan hallinto-oikeus napriek tomu usúdil, že plynový generátor a elektráreň spoločne vytvárajú zariadenie na spoluspaľovanie odpadov v zmysle smernice 2000/76.
- 12 Lahti Energia následne podala odvolanie na Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd), ktorý rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 3 [bod] 1 smernice 2000/76/ES vykladať tak, že smernica sa neuplatňuje na spaľovanie plynného odpadu?

2. Má byť plynový generátor, ktorý vyrába plyn z odpadu prostredníctvom pyrolytického postupu, považovaný za spaľovňu odpadov v zmysle článku 3 [bodu] 4 smernice 2000/76/ES, aj keď v tomto zariadení neexistuje spaľovacia linka?

3. Má byť spaľovanie generátorového plynu — ktorý je vyrobený v plynovom generátore a po ukončení splyňovacieho procesu vyčistený — v kotle v elektrárni považované za činnosť v zmysle článku 3 smernice 2000/76/ES? Má nejaký význam skutočnosť, že namiesto fosílnych palív je ako palivo použitý vyčistený plyn a že emisie na jednotku energie produkované elektrárnou sú pri využití vyčisteného generátorového plynu vyrobeného z odpadu nižšie ako pri využití iných palív? Má pri výklade pôsobnosti smernice 2000/76/ES význam, že vzhľadom na technické aspekty výroby a na ich vzájomnú vzdialenosť vytvára plynový generátor a elektrárňu jedno zariadenie alebo že vyčistený plyn vyrobený v plynovom generátore môže byť prepravený a použitý napríklad na výrobu energie, ako pohonná hmota alebo na iné účely?

4. Za akých podmienok je možné považovať vyčistený plyn vyrobený v plynovom generátore za výrobok tak, že sa naň neuplatňuje právna úprava týkajúca sa odpadu?“

¹³ O tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdny dvor rozhodol rozsudkom zo 4. decembra 2008, Lahti Energia (C-317/07, Zb. s. I-9051) v ktorom rozhodol:

„1. Pojem ‚odpad‘ uvedený v článku 3 bode 1 smernice 2000/76... sa nevzťahuje na látky v plynnom skupenstve.

2. Pojem „spaľovňa odpadov“ uvedený v článku 3 bode 4 smernice 2000/76 sa týka akejkoľvek technickej jednotky alebo zariadenia, v ktorých dochádza k tepelnému spracovaniu odpadu, pod podmienkou, že látky, ktoré pochádzajú z použitia tepelného procesu, sú následne spálené; v tejto súvislosti nie je prítomnosť spaľovacej linky nevyhnutým kritériom na účely takejto kvalifikácie.

3. Za okolností, akými sú tie vo veci samej:
  - plynový generátor, ktorého účelom je získavanie výrobkov v plynnom skupenstve, v tomto prípade vyčistený plyn, tým, že odpad tepelne spracuje, musí byť kvalifikovaný ako „zariadenie na spoluspaľovanie“ v zmysle článku 3 bodu 5 smernice 2000/76,

  - elektrárňou používajúca ako prídavné palivo miesto fosílnych palív, ktoré pri výrobe energie používa v prevažnej miere, vyčistený plyn získaný spoluspaľovaním odpadu v plynovom generátore nespadá do rámca pôsobnosti tejto smernice.“

Zmeny, ku ktorým došlo v konaní vo veci samej, a prejudiciálne otázky predložené v tomto konaní

¹⁴ Po vyhlásení už citovaného rozsudku Lahti Energia Korkein hallinto-oikeus vyzval účastníkov konania na predloženie ich vyjadrení.

- 15 Lahti Energia oznámila, že na rozdiel od toho, čo uvádzala v žiadosti o udelenie environmentálneho povolenia, ako aj v rámci svojich podaní pred Vaasan hallinto-oikeus a vnútroštátnym súdom, nevykoná už na plynovom generátore svoj projekt čistenia plynu získaného tepelným spracovaním odpadov. Žalobkyňa v konaní vo veci samej však tvrdí, že z už citovaného rozsudku Lahti Energia môže byť vyvedené, že spaľovanie plynnej látky v elektrárni nemôže predstavovať spaľovanie odpadov v zmysle smernice 2000/76. Podľa jej názoru takáto elektráreň môže byť kvalifikovaná ako zariadenie na spoluspaľovanie iba pod podmienkou, že táto jednotka používa prevažne syntetický plyn získaný z odpadov. Keďže elektráreň Lahti Energia používa takýto plyn iba ako prídavné palivo, teda reziduálnym spôsobom, prevádzka uvedenej elektrárne nepatrí do pôsobnosti tejto smernice.
- 16 Za týchto podmienok Korkein hallinto-oikeus opätovne rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa spaľovanie plynu, ktorý sa vyrába v plynovom generátore, ako prídavného paliva v kotle elektrárne považovať za činnosť, ktorá patrí do pôsobnosti článku 3 smernice 2000/76/ES, keď sa tento plyn po splynovaní nečistí?
2. V prípade, že odpoveď na prvú otázku by bola v zásade záporná, majú na posúdenie vplyv vlastnosti odpadu, ktorý sa má spaľovať, alebo obsah častíc alebo iných znečistení plynu, ktorý sa má spáliť?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 17 Svojou prvou otázkou chce vnútroštátny súd vedieť, či sa smernica 2000/76 uplatňuje na elektrárňu, ktorá ako prídavné palivo, popri fosílnych palivách používaných pri jej výrobnej prevádzke v prevažnej miere, používa plyn získaný tepelným spracovaním odpadov v generátore, kde tento plyn nie je čistený.
- 18 V tejto súvislosti, ako to správne poznamenali vnútroštátny súd, fínska vláda, belgická vláda a nemecká vláda, ako aj Komisia Európskych spoločenstiev, odpoveď daná na tretiu prejudiciálnu otázku v už citovanom rozsudku Lahti Energia, spočívajúca vo vylúčení prevádzky elektrárne z pôsobnosti smernice 2000/76, bola spojená s okolnosťou, že plyn používaný v tejto elektrárni, hoci vyrobený z odpadov, mal byť v plynovom generátore čistený v rámci operácie spoluspaľovania uvedených odpadov.
- 19 Ako Súdny dvor poznamenal v bode 29 uvedeného rozsudku, látky, ktoré vznikajú z tepelného spracovania odpadov v plynovom generátore, v prejednáwanej veci surový plyn, mali byť filtrované prostredníctvom čističa, ktorý mal umožniť získanie vyčisteného plynu bez nežiaducich pevných častíc, a teda vhodného na použitie ako palivo.
- 20 Ako vyplýva z bodov 35, 36 a 41 uvedeného rozsudku, Súdny dvor konštatoval, že v takom kontexte, keďže plyn vyrobený v plynovom generátore mal, najmä z dôvodu jeho filtrovania v čističi, mať vlastnosti analogické vlastnostiam fosílnemu palivu, prevádzka elektrárne nemohla patriť do pôsobnosti smernice 2000/76 už len z toho jediného dôvodu, že elektrárňu používala prídavné palivo pochádzajúce z odpadov.

- 21 Pokiaľ by totiž proces bol dovedený do konca v plynovom generátore, vyčistený plyn použitý v elektrárni by bol považovaný za „výrobok“ v zmysle článku 3 bodu 5 smernice 2000/76.
- 22 Ako to zdôraznila generálna advokátka Kokott v bodoch 91 a 93 svojich návrhov vo veci, ktorej sa týkal už citovaný rozsudok Lahti Energia, spaľovanie skutočného „výrobku“ v elektrárni, hoci získaného z odpadov, odôvodňuje neuznanie technicko-funkčného spojenia medzi plynovým generátorom a touto elektrárnou.
- 23 Je to však inak, keď, ako sa to stalo v konaní vo veci samej, plyn získaný tepelným spracovaním odpadov v plynovom generátore už nie je v tomto generátore čistený, ale je vo svojom pôvodnom stave privedený až do elektrárne, aby tvoril prídavné palivo tejto elektrárne.
- 24 V takejto situácii, ak sa skúma iba prevádzka samotného plynového generátora, skúmaný proces nespočíva v procese odstránenia odpadov tepelným spracovaním, ktorý by, ak by látky z neho vyplývajúce boli následne spálené, umožňoval kvalifikovať takýto generátor za „spaľovňu odpadov“ v zmysle článku 3 bodu 4 smernice 2000/76 (pozri v tomto zmysle rozsudok Lahti Energia, už citovaný, bod 20).
- 25 Okrem toho uvedená elektráreň sama osebe tiež nemôže byť kvalifikovaná ako zariadenie na spoluspaľovanie, teda podľa článku 3 bodu 5 prvého pododseku smernice 2000/76 ako zariadenie, ktorého hlavným účelom je výroba energie alebo materiálnych výrobkov a ktoré buď využíva odpad ako základné alebo prídavné palivo,

alebo v ktorom sa odpad tepelne spracováva s cieľom zneškodniť ho (pozri rozsudok z 11. septembra 2008, Gävle Kraftvärme, C-251/07, Zb. s. I-7047, bod 35, a Lahti Energia, už citovaný, bod 26).

- 26 V situácii, aká je teraz v konaní vo veci samej, totiž v rozpore s tým, čo bolo uvedené v bode 36 už citovaného rozsudku Lahti Energia, proces tepelného spracovania odpadu začatý v plynovom generátore už nie je dovedený až do jeho konca v tomto generátore, pretože plyn je z uvedeného generátora odvedený do elektrárne, aby bol použitý na účel výroby energie, zároveň však ešte nemá vlastnosti analogické vlastnostiam fosílnych palív, najmä pokiaľ ide o čistotu.
- 27 Prevádzka dvoch odlišných zariadení musí byť v zásade na účely uplatnenia smernice 2000/76 predmetom samostatného skúmania (pozri v tomto zmysle rozsudok Lahti Energia, už citovaný, body 24 a 25).
- 28 Za situácie, akou je teraz situácia v konaní vo veci samej, je ale nutné konštatovať, že plynový generátor a elektráreň môžu byť objektívne považované za jediný subjekt, ktorého cieľom už nie je získanie výrobku, ale výroba energie. Pri tomto subjekte sú totiž odpady všeobecne s cieľom odstrániť ich podrobené tepelnému spracovaniu, ktoré sa delí na dve etapy, z ktorých jedna sa vykonáva v plynovom generátore a spočíva v tepelnom spracovaní uvedených odpadov a druhá sa vykonáva v elektrárni a spočíva v spaľovaní plyných látok pochádzajúcich z tepelného spracovania odpadov, vykonaného v uvedenom generátore.

29 Za takýchto okolností, ako o tom uvažovala generálna advokátka Kokott vo svojich návrhoch vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Lahti Energia, ak proces výroby energie alebo výrobku je konkretizovaný a ukončený až pri prevode plynných látok vyplývajúcich z tepelného spracovania odpadov v plynovom generátore do elektrárne, komplex pozostávajúci z plynového generátora a elektrárne musí byť na účely uplatnenia smernice 2000/76 považovaný za celok, a to z dôvodu technicko-funkčného spojenia spájajúceho obe zariadenia. Okrem toho toto je odôvodnené skutočnosťou, že škodlivé látky pochádzajúce z tepelného spracovania odpadov, ktoré bolo začaté v plynovom generátore, sa rozložia a sú odstránené, aspoň čiastočne, až po tom, čo je surový plyn odvedený do elektrárne.

30 Pokiaľ ide o tvrdenie Lahti Energia, podľa ktorého elektrárneň, ktorej sa týka konanie vo veci samej, by mohla zodpovedať pojmu „zariadenie na spoluspaľovanie“, iba ak by pri svojej činnosti výroby energie používala nevyčistený plyn vyrobený v plynovom generátore v prevažnej miere, postačuje pripomenúť, že ako vyplýva z odôvodnenia č. 27 smernice 2000/76, nemalo by sa dovoliť, aby spoluspaľovanie odpadov v zariadeniach, ktoré neboli prvotne určené na spaľovanie odpadov, spôsobovalo vyššie emisie znečisťujúcich látok v tej časti objemu spalín, ktorá vzniká pri takomto spoluspaľovaní, než sú emisie povolené pre zariadenia určené iba na spaľovanie.

31 Na prvú položenú otázku je teda potrebné odpovedať, že elektrárneň, ktorá ako prídavné palivo, popri fosílnych palivách používaných pri jej výrobnej prevádzke v prevažnej miere, používa plyn získaný v generátore tepelným spracovaním odpadov, sa má spolu s týmto generátorom považovať za „zariadenie na spoluspaľovanie odpadov“ v zmysle článku 3 bodu 5 smernice 2000/76, ak tento plyn nie je v uvedenom generátore čistený.

O druhej otázke

- 32 Korkein hallinto-oikeus položil druhú otázku iba pre prípad zápornej odpovede na jeho prvú otázku.
- 33 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné rozhodovať o druhej otázke vnútroštátneho súdu.

O trovách

- 34 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Elektrárň, ktorá ako prídavné palivo, popri fosílnych palivách používaných pri jej výrobnej prevádzke v prevažnej miere, používa plyn získaný v generátore tepelným spracovaním odpadov, sa má spolu s týmto generátorom považovať za

„zariadenie na spoluspaľovanie odpadov“ v zmysle článku 3 bodu 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/76/ES zo 4. decembra 2000 o spaľovaní odpadov, ak tento plyn nie je v uvedenom generátore čistený.

Podpisy